

«La vida recobrant els seus drets», de Joan Todó

LLIBRES / POESIA / 23 OCTUBRE, 2018

Hi ha un passatge de Pere Calders que ara mateix m'estalviaria molta feina, una pàgina de la seva biografia de Josep Carner en què comenta una frase de Joan Sales («en tot conflicte entre la gramàtica i la vida, les persones de seny donaran sempre preferència a la vida») oposant-la a una altra de Carner que justament és la que, com que no tinc el llibre a l'abast, em caldrà citar de memòria: el que ve a dir, però, Carner (i Calders el recolza) m'imagino que és que no cal posar límits a l'ànima de perfecció; que la vida proposi, que ja ens en revenjarem administrant-la. I rebla Calders, si no ho recordo malament: no cal ajupir-se a collir el que ha caigut, sinó enlairar-se per intentar abastar un fruit més elevat.

Jo no duria l'oposició gaire enllà: perquè Sales va treballar tota la seva vida en una novella monumental, *Incerta glòria*, sotmesa a versions i revisions, i no sempre per culpa de la censura. Però alguna cosa en la seva frase (especialment si es treu de context, que és el que va fer Calders una mica malignament) ens convida a veure-hi una defensa de l'espontaneïtat, de la improvisació, d'una certa resignació al deixament: en nom de la vida, justificariem qualsevol provatura, qualsevol badada, qualsevol engany de la mandra. I certament, tot l'esforç de Carner quan el 1957 publica el volum de *Poesia* es gira contra

això: corregeix l'ortografia, modifica paraules, resol badades mètriques, prescindeix de poemes, d'estrofes i de versos, en reescriu alguns fins a fer-los pràcticament nous —i és així com «Bèlgica», un fastuós poema d'exili, resulta ser una nova versió d'un poema de 1904 que jugava a imaginar-se un país on fer-se vell.

Res no obligava un Carner ja consagrat a esmerçar-se en aquesta tasca. Ningú li demanava, tampoc, que reordenés els poemes com ho va fer —fins a transformar-los en una vasta autobiografia, en la història de la configuració d'una singularitat individual a partir de la identitat amb aquella comunitat que ocupa les primeres seccions del llibre i que sembla esvair-se a les últimes (tot i que l'esperança en ella s'hi manté malgrat tot, com una mena de fe kierkegaardiana).

La vida era un dolor que va del·là del seny i un últim monument en l'enderroc, però també l'inesgotable foc i l'impuls de pujar, cap a l'alba fugissera, per una escala que no mena enlloc. La vida sempre havia de recobrar els seus drets —i bé que ho va fer, quan amb *El tomb de l'any* la perfeccionista voluntat de revisió va esdevenir una mania només sostinguda sobre si mateixa i sobre la memòria defallent de l'autor—, però l'esforç de Carner, aquella qualitat seva que Ferraté anomenava «abnegada voluntat de perfecció», és el que ens ha donat, als vinguts després, murs ben visibles per escrostonar en una contrada, ai, encara hostil.

JOAN TODÓ | ÚLTIMES PUBLICACIONS

(La Sénia, 1977) és escriptor. Ha publicat dos llibres de poesia, *Los fòssils (al ras)* (2007) i *El fàstic que us cega* (2012), un llibre de contes, *A butxacades* (2011) i una novel·la, *L'horitzó primer* (2013), a banda d'un relat llarg, «El final del món», inclòs dins *La recerca del flamenc* (2015). Després del seu segon llibre de relats, *Lladres* (2016), ha publicat *Respirar el segle* (2017) i *Guia sentimental del Delta de l'Ebre. Un diccionari* (2018). Ha traduït, entre altres coses, un llibre de poemes de Mark Strand (*Rufaga d'un*, 2016). Després d'una sèrie de feines temporals en revistes com *Paper de Vidre*, *Caràcters*, *Suroeste*, *Quadern de les idees*, *les arts i les lletres*, *El Procés* *Revista de Letras*, ha trobat una feina fixa (per ara) a la secció «Llegir escrivint» de *L'Avenc*.

Llibres
Cultura
Nosaltres
Contacte

© LA LECTORA
hola@lalectora.cat

Política de privacitat
Copyleft

